

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ В ОСВІТНІЙ СФЕРІ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма “Соціальна педагогіка”
Спеціальність І 11- Дитячі та молодіжні служби
Галузь знань І – Охорона здоров’я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціально-педагогічний тренінг в освітній сфері
Викладач	Комар Ірина Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактний телефон викладача	+380975276171
E-mail викладача	iryna.komar@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / заочний.
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації згідно розкладу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок організації та проведення соціально-педагогічних тренінгів у навчальних закладах. Особлива увага приділяється розвитку комунікативних, організаційних і аналітичних умінь, необхідних для роботи з учнями, педагогами та батьками. Мета курсу: підготувати студентів до використання тренінгових методик у роботі з учасниками освітнього процесу, сприяти гармонійному розвитку особистості, покращенню психологічного клімату в освітньому середовищі та ефективному вирішенню соціально-педагогічних завдань.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета - вивчення теоретичних аспектів методики проведення соціально-педагогічного тренінгу, оволодіння та подальше вільне оперування професійною термінологією, використовуваною в сфері практичної діяльності, ознайомлення з внутрішнім середовищем та організаційними аспектами соціально-педагогічного тренінгу, ознайомлення з основними напрямками тренінгової діяльності та технологіями проведення соціально-педагогічного тренінгу; формування у студентів внутрішньої професійної мотивації, навиків професійного спілкування.

Цілі: Засвоєння студентами основних теоретичних підходів та навиків використання методів і методик сучасної практичної педагогіки та психології в цілях організації та проведення соціально-педагогічного тренінгу (СПТ), ознайомлення з поняттям тренінгу і його атрибутами, процесом формування і розвитку групи, з особливостями структури групи, технікою і формами навчання у тренінгу, складанням змісту, плану проведення занять, з

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна:	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського, демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом. ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. базових понять соціально-педагогічної діяльності. ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Спеціальні компетентності (СК)	СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного). СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів. СК-11. Здатність до надання допомоги та підтримки дітям та молоді а також їх сім'ям із врахуванням індивідуальних потреб, вікових відмінностей, тендерних, етнічних та інших особливостей в тому числі на етапі раннього втручання. СК-12. Здатність ініціювати соціальні зміни, які сприяють адаптації та соціалізації дітей та молоді у сучасному суспільстві. СК-15. Здатність взаємодіяти з дітьми та молоддю, представниками різних професійних груп та громад. СК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи. СК-18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. СК-20. Здатність до сприяння соціального захисту дітей, надання підтримки їх сім'ям, які перебувають у

	складних життєвих обставинах. СК-24. Здатність забезпечувати інклюзивні процеси, виявляти особливості та шляхи покращення життєдіяльності дітей та молоді з особливостями психофізичного розвитку й інвалідністю у соціальному середовищі.
Програмні результати навчання (РН)	РН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв’язки між соціальними подіями та явищами. РН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв’язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід. РН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми. РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки. РН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з дітьми та молоддю, іншими фахівцями на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів фахової діяльності. РН 20. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв’язання, в тому числі на етапі раннього втручання. РН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей. РН 25. Здатність виявляти та розвивати здібності, креативний потенціал дітей і молоді, підтримувати їх творчий розвиток, сприяти успішній соціалізації, професійному самовизначенню.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
1 (5)	231 Соціальна робота	3	Вибірковий		
Тематика навчальної дисципліни					
Тема			Кількість год.		
			лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Соціально-педагогічний тренінг: поняття, історія, види, принципи.			2	2	6
Тема 2. Типології груп соціально-педагогічного тренінгу.			2		6
Тема 3. Групова динаміка і її роль в процесі тренінгової роботи.			2	2	6
Тема 4. Сфера впливу в соціально-педагогічному тренінгу				2	6
Тема 5. Основні методи соціально-педагогічного тренінгу			2	2	6
Тема 6. Планування, організація і дизайн тренінгу.				2	6
Тема 7. Постановка цілей і формулювання завдань тренінгу.			2	2	6
Тема 8. Стандарти тренінгової роботи та індивідуальний стиль тренера.				2	6
Тема 9. Оцінка ефективності і ефекти СПТ.			2	2	6
Тема 10. Дослідження потреби в тренінгу				2	6

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни передбачає комплексний підхід до вимірювання знань, умінь і навичок студентів. Вона включає в себе різні компоненти оцінювання, які дозволяють визначити рівень засвоєння матеріалу і сформованість компетенцій. Система складається з таких елементів: Поточне оцінювання – 1) модульні завдання (перевірка знань на окремих етапах вивчення курсу); 2) практичні завдання (оцінювання виконання практичних та семінарських робіт); 3) домашні завдання (контроль за самостійною підготовкою студента); 4) тестування: оперативна перевірка теоретичних знань. Рейтингове оцінювання – студенти накопичують бали протягом семестру за виконання різних завдань. Кінцева оцінка розраховується на основі підсумку цих балів.
Вимоги до	Критерії оцінювання: якість виконання завдань,

письмових робіт	своєчасність здачі роботи, глибина розуміння матеріалу. Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань.
Семінарські заняття	Критерії оцінювання: якість виконання завдань, своєчасність здачі роботи, глибина розуміння матеріалу, креативність або вміння застосувати знання на практиці.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання не менше 50 % завдань курсу
Підсумковий контроль	Залік

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: -Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника -Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника -Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника -Положення про запобігання академічному плагіату у Карпатського національного університету імені Василя Стефаника -Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника -Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/
Відвідування (пропуски) занять	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Ознайомитися з положенням можна за посиланням:

	https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти» Карпатського національного університету імені Василя Стефаника - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/

8. Рекомендована література

1. Архипова, С. П., Майборода Г. Я., Тютюнник О. В. Методи та технології роботи соціального педагога : навч. посіб. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. Київ : Слово, 2011. 496 с.
2. Барко В. І. Методика проведення тренінгів управлінського спрямування / Практична психологія та соціальна робота. 2004. № 4
3. Безпалько О. В. Тренінг як інноваційна форма соціально-педагогічної роботи / Соціальна педагогіка: теорія та практика. 2004. № 1. С. 22-28.
4. Білоус Р. М. Мій професійний вибір: тренінг старшокласників / Білоус Р. М. // Практична психологія та соціальна робота. 2010. № 12. 34-38.
5. Білоус Р. М. Мій професійний вибір: тренінг старшокласників / Білоус Р. М. // Практична психологія та соціальна робота. 2010. № 11. 29– 39.
6. Волинець Л., Романець О. Стаємо батьками: посіб. з питань забезпечення прав дітей. . К.: ДП, 2008. 296с.
7. Заверило Н. В. Навчання однолітків однолітками: зарубіжний досвід / Наук. записки Вінницького держ. пед. ун-ту ім. М. Коцюбинського, 2000. Вип. 3. С. 66–70.
8. Зливков В.Л., Лукомська С.О. Теорія та практика психологічних тренінгів. К.- Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 209 с.
9. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід : [Метод. посібник] / Автор.-уклад. : О. Пошетун, Л. Пироженко. К. : А.П.Н., 2002. 136 с.
10. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : Навчальний посібник. Уклад. : О. М. Шевчук. Умань : ПП Жовтий, 2011. 133 с.
11. Марчак С. Психологічний комфорт педагога в умовах конструктивного спілкування. Тренінг-курс для педагогів і майстрів виробничого навчання / Соціальний педагог. 2010. № 1. С. 28–33.
12. Методичний посібник по проведенню тренінг курсу для соціальних працівників з питань підбору, підготовки та соціального супроводу прийомних батьків / Г. М. Бевз, А. Й. Капська, Н. М. Комарова. К. : УІСЦ, 2000. 127 с.
13. Мілютіна К. Психолог-тренінг / Мілютіна К. // Психолог. № 14. 2002. С. 4–6.3
14. Міляєва В. Р. Використання психологічних тренінгів для вдосконалення фахової підготовки державних службовців / Міляєва В. Р., Бісик Ю. М. // Практична психологія та соціальна робота. 2010. № 11. С. 74–79.

15. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : [Методичні рекомендації] // Уклад. О. М. Шевчук. Умань, 2010. 37 с.
16. Соціальний супровід сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах: Методичний посібник / І. Д. Зверева та ін. К.: Держсоц-служба, 2006. 104 с.
17. Страшко С.В., Животовська Л.А., Міненко А.О. Соціально-просвітницькі тренінги з формування мотивації до здорового способу життя та профілактики ВІЛ/СНІДУ / Навчально-методичний посібник для викладачів валеології, основ медичних знань та безпеки життєдіяльності, вчителів основ здоров'я, студентів вищих педагогічних навчальних закладів. К.: Освіта України, 2006. 260с.
18. Технології роботи з різними категоріями клієнтів центрів соціальних служб для молоді: Методичний посібник / [С. В. Толстоухова, О.О. Яременко, О. В. Вакуленко та ін.]. К.: ДЦССМ, Державний ін.-т проблем сім'ї та молоді, 2003. 88 с.
19. Технології роботи з різними категоріями клієнтів центрів соціальних служб для молоді: Методичний посібник / [С. В. Толстоухова, О.О. Яременко, О. В. Вакуленко та ін.]. К.: ДЦССМ, Державний ін.-т проблем сім'ї та молоді, 2003. 88 с.
20. Шаргородська С. В. Тренінгова робота з підлітками та молоддю (з досвіду роботи соціального педагога) / Соціальний педагог. 2007. № 11 (35). С. 16–29.

Викладач _____ **Ірина КОМАР**, доцент
кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи